EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ESIALGNE
2006/0063(CNS)

24.10.2006

*

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline leping, mis käsitleb nimetatud riikide osalemismeetodeid Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses (KOM(2006)0178 – C6-XXXX – 2006/0063(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Jean-Marie Cavada

(Lihtsustatud menetlus – kodukorra artikli 43 lõige 1)

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *antud häälte enamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5

SELETUSKIRI 6

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline leping, mis käsitleb nimetatud riikide osalemismeetodeid Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses
(KOM(2006)0178 – C6-XXXX – 2006/0063(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2006)0178)[1];

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 62 punkti 2 a, artiklit 66 ja artikli 300 lõike 2 esimese taande esimest lauset;

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-XXXX);

– võttes arvesse kodukorra artiklit 51, artikli 83 lõiget 7 ning artikli 43 lõiget 1;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0000/2006),

1. kiidab lepingu sõlmimise heaks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi valitsusele ja parlamendile.

[1] ELTs seni avaldamata

SELETUSKIRI

Käesoleva konsultatsiooni objektiks oleva nõukogu otsuse ettepaneku eesmärk on allkirjastada ja sõlmida [2] Euroopa Ühenduse nimel leping Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel, mis käsitleb nimetatud riikide osalemismeetodeid Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses.

Ühenduse poliitika eesmärk Euroopa Liidu välispiiride vallas[3] on ühtne välispiiride haldamine, mis tagaks isikute liikumise kõrgetasemelise ja ühtse kontrolli ning järelevalve, mis on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise tingimuseks[4]. Liikmesriigid on oma siseriiklike asutuste kaudu pädevad operatiivtasandil rakendama välispiiride järelevalve ühiseid eeskirju. Sellele vaatamata ilmnes siseriiklike teenistuste parema operatiivkoostöö tagamiseks vajadus ühenduse agentuuri loomise järele, ning seda projekti nimetati juba Euroopa Ülemkogu 19.–20. juunil 2003 Thessalonikis toimunud kohtumise järeldustes[5].

Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur, mida kutsutakse Frontex'iks, loodi 2004. aastal Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 62 lõike 2 punkti a ning artikli 66 raames, ning see alustas tegevust 3. oktoobril 2005. Kõnealuse agentuuri loomisega vastati vajadusele parandada Euroopa Liidu liikmesriikide ühtset välispiiride haldamist. Agentuuri toimimisala hõlmab Euroopa Liidu liikmesriike, Šveitsi[6] ning Schengeni õigustiku[7] rakendamisega seotud riike, peaasjalikult Norrat ja Islandit.

---

[2] KOM(2006)0178.

[3] Tegemist on ühe ühenduse poliitikaga Amsterdami lepingust alates.

[4] Alates **14. ja 15. detsembril 2001 Laekenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisest** võeti „terrorismi, ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastase võitluse" tõhustamiseks kasutusele „ühtne välispiiride haldus" (punkt 42). **Euroopa Ülemkogu 21. ja 22. juunil 2002 Sevillas toimunud kohtumisel** kiideti heaks „Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiride halduse tegevuskava", millega määrati kindlaks terve hulk nii seadusandlikul kui operatiivtasandil võetavaid meetmeid. **Haagi programm** tähistas Euroopa välispiiridega seotud poliitika arengus uut etappi, mis nõudis „ühtse välispiiride halduse" elluviimise jätkamist ning piiride kontrolli ja järelevalve tugevdamist.

[5] Euroopa Ülemkogu Thessalonikis: Eesistujariigi järeldused, 19.–20.6.2003: Eesistujariigi järeldused, punkt 14

[6] Haldusnõukogu koosneb iga liikmesriigi esindajast ning kahest komisjoni esindajast. Vt nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta resolutsiooni nr 2007/2004 (EÜ), ELT L 349, 25.11.2004, artiklit 21. Ühendkuningriik ja Iirimaa on vaatleja staatuses, kuid Ühendkuningriigil on õigus taotleda agentuuri tegevuses osalemist, tingimusel et haldusnõukogu on sellega nõus. Bulgaaria ja Rumeenia on samuti kutsutud haldusnõukogust vaatlejana osa võtma. 30. mail 2006 kutsus haldusnõukogu aseesimees Šveitsi vaatlejaks. Kui Šveitsist saab Schengeni õigustikuga seotud riik, on tal sama staatus mis Norral ja Islandilgi.

[7] Schengeni õigustik hõlmab tänapäeval kolmeteistkümmet Euroopa Liidu liikmesriiki: Belgia, Luksemburg, Madalmaad, Prantsusmaa ja Saksamaa asutajariikidena, 1990. aastatel kirjutasid lepingutele alla järgmised riigid: 27. novembril 1990 Itaalia, 25. juunil 1991 Hispaania ja Portugal, 6. novembril 1992 Kreeka, 28. aprillil 1995 Austria ning 19. detsembril 1996 Soome, Rootsi ja Taani. (Ühendkuningriigi ja Iirimaa positsioon on erinev – vastavalt Amsterdami lepingule lisatud protokollile võivad Ühendkuningriik ja Iirimaa võtta kas täiel määral või osaliselt osa Schengeni õigustiku sätetest pärast seda, kui lepinguosaliseks olevast kolmeteistkümnest riigist ning asjaomase riigi valitsuse esindajast koosnev nõukogu on hääletanud ühehäälselt selle poolt.) Mis puutub riikidesse, mis said Euroopa Liidu liikmeks 1. mail 2004, siis ka nende suhtes kehtib Schengeni õigustik tervikuna, välja arvatud teatud sätted, mida hakatakse kohaldama alles Schengeni ala sisepiiridel kontrollide

Kaks kõnealust riiki on 18. mail 1999. aastal Islandi, Norra ja Euroopa Liidu vahel sõlmitud lepingute kaudu täielikult seotud Schengeni lepingute arenguga[8]. See side võimaldab kõnealustel kahel riigil osaleda uute juriidiliste instrumentide väljatöötamises, mis määravad Schengeni õigustiku arengu. Kõnealuste instrumentide hulgas on välispiiride agentuur (Frontex). Vastavalt nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 2007/2004, millega loodi agentuur, võtavad Schengeni õigustiku arenguga seotud riigid osa selle tegevusest. Selle määruse artikli 21 lõikes 3[9] on ette nähtud, et Schengeni õigustiku elluviimise, kohaldamise ja arenguga seotud riigid võtavad osa agentuuri tegevusest.

Tuleb rõhutada, et Euroopa Parlament andis sellele täieliku toetuse oma 9. märtsi 2004. aasta resolutsioonis[10] ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega loodi välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur.

Nende kahe ettepaneku eesmärk, mille osas konsulteeriti Euroopa Parlamendiga, on siduda Frontex'iga Norra ja Island ning määrata ühtlasi kindlaks nende kõnealuses agentuuris osalemise põhimõtted. Teatud nende osalemist puudutavad põhimõtted tuleb siiski kindlaks määrata eraldi lepingutes, niinimetatud „kokkulepetes". See Euroopa Parlamendiga konsulteerimist nõudev menetlus on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 300[11], mis käsitleb ühenduse pädevuse rakendamist rahvusvaheliste lepingute sõlmimise korral.

Komisjon, kelle ülesandeks oli pidada läbirääkimisi Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigiga, esitles 18. mail 2005 kokkuleppe projekti. Kokkulepe käsitleb Islandi ja Norra esindajate piiratud ja erakorralist hääleõigust, Islandi ja Norra rahalist panust, andmekaitset ja Frontex'i õigusliku staatuse tunnustamist Islandi ja Norra õigusaktides.

Raportöör väljendab heameelt kõnealuse kokkuleppe valmimise üle, mis võimaldab kahel nimetatud riigil aidata tagada paremat koordineerimist osalejariikide haldusasutuste pädevate teenistuste vahel välispiiride kontrolli ja järelevalve alal. Raportöör soovib, et liikmesriigid teeksid kõik endast oleneva, et kõik ratifitseerimiseks vajalikud menetlused Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi liitumiseks Frontex'iga tehakse võimalikult kiiresti.

---

kaotamisest. Käesolev olukord muutub hetkest, mil võetakse kasutusele Schengeni infosüsteem II, mis on olemasoleva Schengeni infosüsteemi uutele liikmesriikidele laiendamise õiguslik alus.

[8] EÜT L 176, 10.7.1999.

[9] Nõukogu 26 oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004, ELT L 349, 25.11.2004.

[10] Euroopa Parlamendi seadusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (KOM(2003)0687 C5-0613/2003 2003/0273(CNS)) C 102 E 28.4.2004, lk 35–480, vt BOETTICHERi raport (A5–0093/2004) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (KOM(2003)0687 – C5-0613/2003 – 2003/0273(CNS)).

[11] Artikli 300 lõike 3 esimene taane.